

Norsk Spaniel Klub's valpekurs/grunnkurs

Brukshundkomiteen (BK) har fått i oppdrag fra hovedstyret (HS) å utarbeide en mal for et valpekurs/grunnkurs spesielt rettet mot spaniels. BK syntes dette var et morsomt og spennende oppdrag og har forsøkt å lage en mal som er bygget opp slik at kurset passer godt inn under søknadssystemet til Studieforbundet Natur og Miljø. Der ligger det flere studieplaner for valpekurs, men de fleste av dem er gamle og bygger naturlig nok på eldre treningsmetoder. Når studieplanen er ferdig godkjent vil den bli lagt ut på klubbens hjemmeside. Der legges også artikler om trening av hund tilpasset studieplanen som kan nyttes både av instruktører og eiere.

Mål med kurset er å gi eiere av spaniels og lignende raser innsikt i valpens læring, utvikling og behov slik at den kan utvikle seg til en velfungerende hund for familien og samfunnet. Kurset vil fokusere på hverdagslydighet og innlæring av ulike grunnferdigheter som er nyttige å kunne for familiehunden. De samme grunnferdighetene danner grunnlaget for trening mot jakt eller mot ulike hundesporter. Ved å sosialisere, miljøtrene og trene på de aktuelle grunnferdighetene i ung alder kan man for en stor grad unngå at problematferd oppstår. Å forebygge er lettere enn å drive med avlæring.

Det stilles ingen krav til forkunnskaper hos hund eller eier, men hunden må være vaksinert, dvs. minst 3 mndr. gammel. Det er ingen øvre alder på hund, men unge hunder bør så langt mulig trenes i egne grupper. Å være observatør på et slikt kurs FØR man får seg egen hund kan virkelig anbefales! Som observatør har man ikke fokus på egen hund og kan dermed få med seg mye. Krav til instruktør er at vedkommende er NKK trinn 1 instruktør og helst har god kjennskap til spaniels eller andre apporterende raser.

Rasetypiske egenskaper

Spaniels har mange rasetypiske egenskaper slik at det man bør fokusere på og måten man trener på tilpasses rasen. Har jaktlyst og vil være i front av eier og dette fører til at de lett lærer seg å dra i båndet og selv om en spaniel aldri vil løpe like stort og langt som mange andre raser, så vil de løpe etter vilt dersom de får anledning til dette. De er ofte glade i mat, noe som er et fint utgangspunkt for trening men som også kan gi matforsvar. De liker å bære på ting, noe som kan utnyttes til å sysselsette hunden ved lek og søk, men som også kan gi ressursforsvar der hunden vil beholde "skattene" for seg selv. De er veldig sosiale og vil alle være med og nær familien. Dette kan oppleves som at hundene er klengete og kan gi seperasjonsangst. De er sosiale hunder som er glad i mennesker, og da hopper man gjerne på dem for å få nær nok kontakt. De er aktive og bør få jobbe med hodet sitt gjennom nyinnlæring og nesebruk. De har ikke samme evne til å konsentrere seg som en gjeterhund og de må ha variert trening uten for mange repetisjoner. De er ofte førermyke og bør trenest med positiv forsterkning. De er treningsglade og liker å være med på ulike aktiviteter.

Nye treningsmetoder

Kurset er bygget opp med teori, demonstrasjoner og praktisk trening med egen hund. Treningsmetodene er trening med positiv forsterkning. Treningsmetodene har endret seg mye de siste årene og man har fått nye, smarte måter å få hunden til ha lyst til å gjøre det du ber den om å gjøre. Mange små momenter trenes på og disse kalles grunnferdigheter. Så settes flere grunnferdigheter sammen og man får en ferdig øvelse. En enkel øvelse er sitt. Men også denne enkle øvelsen har mange små momenter alt etter hva man vil hunden skal

gjøre. Sette seg med en gang den får kommando SITT, selv om den er på avstand, kunne sitte stille til den får beskjed om å gjøre noe annet, kunne sette seg på eiers venstre side, sitte stille før den får gå ut døra osv. Øvelsen apport er en mye mer sammensatt øvelse som bør deles opp i mange små momenter. Sitte stille ved kast, markere hvor apporten faller, søke etter apporten, plukke opp med godt grep, løpe mot fører mens man holder apporten og ikke tygger på den, levere i førers hånd, ikke slippe før på kommando og forholde seg rolig etter avlevering.

Eksempel på grunnferdigheter

Mange grunnferdigheter er godt kjent av de fleste hundeeiere. Her nevner vi og forklarer i stikkordsform noen av de grunnferdighetene som er mindre kjent og som ikke er med i eldre studieplaner for valpekurs/grunnkurs.

Håndtering; på gulvet og stående/liggende på bord og undersøkelse og pelsstell.

Innlæring av snu-signal; får hunden til å snu seg når du gir den dette signalet. En veldig praktisk grunnferdighet som gjør det lettere å la hunden være mye løs.

Sladretrening; lære hunden å ta kontakt med deg når den ser noe spennende. Ligner på snu-signal, men her er det hunden som skal gi beskjed om at den ser noe.

Håndtarget; lære hunden å stikke snuten inn i eiers åpne hånd. Dette er en utrolig nyttig ting å kunne for videre trening av innkalling, apport mm.

Omvendt lokking; klare å holde fokus på en synlig belønning uten å røre seg eller prøve å ta belønningen. En nyttig øvelse for å lære hunden litt selvkontroll slik at den er rolig og konsentrert.

Bakpartskontroll; hunden skal lære seg å flytte bakbeina mens frambeina står i ro. En morsom øvelse for hunden som gir deg en hund som svinger seg elegant og raskt inn på plass på din venstre side.

Leken dead or alive; man bruker to like leker og lære hunden å slippe den ene leken for å leke videre med den andre. En fin måte å lære hunden at den kan slippe noe den liker uten at det blir slutt på moroa.

Det som lønner seg for hunden vil den gjøre oftere

Som hundeeier er det viktig å finne ut hva DIN hund liker. Har du ingen ting som hunden vil ha og er villig å jobbe for, er det vanskelig å få hunden til å gjøre ting. Ulike former for belønning må testes ut. Ulike godbiter og ulike måter og leke på. Det å kunne bruke lek som belønning gjør hverdagen med hunden morsomt. Da må hunden lære seg at det er du som starter og stopper leken, den må lære seg å slippe på kommando og den må lære seg å komme tilbake med leken for å leke mer.

I kurset blir det også en innføring i bruk av søk som fin aktivitet eller avledning. Innlæring av spor med godbiter i der hundens tempo og arbeidsmåte har fokus fra spor nummer en. I tillegg er det viktig å lære hunden å slappe av og følge familiens rutiner. Da må man faktisk belønne at hunden slapper av. Det er ikke hunden som skal styre når det skal lekes, trenes eller gås tur med. Det er fort gjort å få en hund som påkaller oppmerksomhet og ber om aktivitet når du prøver å snakke i telefoner, jobbe foran PC-en eller slappe av foran TV-en. Men ofte belønner vi uro uten å være klar over det. For hunden kan all form for oppmerksomhet være en belønning, selv om oppmerksomheten er negativ fra din sin side. En sliten spaniel er en lykkelig spaniel! Men husk at trener du kun hundens fysiske kondisjon blir den bare mer og mer utholdene. Mental trening gjennom å lære nye ting, søke, spore, ballansere vil gi deg en mye mer fornøyd hund.